

до реєстр. № 2178-10-П9
від 01.04.2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики
та організації роботи Верховної Ради України

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

№ 04-28/3 - 140 /28031 (55888)

" 10 " квітня 2020р.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Постанови Верховної Ради України «Про скасування рішення Верховної Ради України від 31 березня 2020 року про прийняття в цілому як закону України проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення (реєстр. № 2178-10 від 10.10.2019)», внесений народним депутатом України Наливайченком В.О. (реєстр. № 2178-10-П9 від 01.04.2020)

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. від 1 квітня 2020 року Комітет на засіданні 10 квітня ц.р. (протокол № 31) розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про скасування рішення Верховної Ради України від 31 березня 2020 року про прийняття в цілому як закону України проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення (реєстр. № 2178-10 від 10.10.2019)», внесений народним депутатом України Наливайченком В.О. (реєстр. № 2178-10-П9 від 01.04.2020), та його заяву до Голови Верховної Ради України.

Поданим проектом Постанови пропонується «скасувати рішення Верховної Ради України, прийняте на позачерговому пленарному засіданні 31 березня 2020 року рішення Верховної Ради України про прийняття в другому читанні та цілому як закону України проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення (реєстр. № 2178-10 від 10 жовтня 2019 року)», і в обґрунтування цього зазначається, що «під час розгляду та ухвалення Верховною Радою України даного рішення допущено порушення ряду вимог Конституції України та Регламенту Верховної Ради України щодо процедури прийняття Законів України».

У пояснювальній записці до поданого проекту Постанови народний депутат України Наливайченко В.О. посилається, зокрема, на статті 116, 117, 118, 121 Регламенту Верховної Ради України, які, на його думку, були порушені при розгляді законопроекту (реєстр. № 2178-10).

По суті поданого проекту Постанови Комітет зазначив таке.

Положення статті 116 Регламенту Верховної Ради України передбачають строки подання пропозицій і поправок до законопроекту, який готується до другого читання, статті 117- строки надання народним депутатам законопроектів, підготовлених до другого читання, статті 118 – зміст порівняльної таблиці законопроекту, підготовленого до другого читання, статті 121- особливості голосування при розгляді законопроектів у другому читанні.

Згідно з інформацією, розміщеною на офіційному веб-сайті Верховної Ради України, проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення» (реєстр. № 2178-10) було включено до I розділу (Питання, підготовлені до розгляду на пленарних засіданнях) порядку денного третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання 4 лютого 2020 року, проте його фактичний розгляд Верховною Радою України у другому читанні тривав з 6 лютого по 31 березня 2020 року (на пленарних засіданнях Верховної Ради України 6, 7, 18, 19, 20, 21 лютого та 3, 4, 5, 6, 30, 31 березня цього року), враховуючи ту кількість пропозицій і поправок, що були подані до нього до другого читання.

У стенограмі пленарного засідання Верховної Ради України від 6 лютого цього року, розміщеній на офіційному веб-сайті Верховної Ради України, зазначено, що розгляд проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення» (реєстр. № 2178-10) розпочався з доповіді голови Комітету з питань аграрної та земельної політики Сольського М.Т., який повідомив, що «до другого читання цього законопроекту суб'єктами права законодавчої ініціативи подано 4 тисячі 18 пропозицій та поправок, які включені до порівняльної таблиці підготовленої комітетом. Комітет рекомендує Верховній Раді України врахувати 9 поправок комітету, які охоплюють весь текст законопроекту, а решту відхилити».

Враховуючи події, що виникли у світі і, зокрема, в Україні, у зв'язку з дією карантину для здійснення заходів, спрямованих на запобігання поширенню, локалізації та ліквідації спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID – 19), Верховна Рада України прийняла відповідні зміни до календарного плану проведення третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання (згідно з постановами Верховної Ради України від 17.03.2020 № 534-IX, від 30.03.2020 № 544-IX), передбачивши, що впродовж дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України, і до його відміни Верховна Рада України працює у режимі роботи в комітетах, комісіях, депутатських фракціях (депутатських групах). Відтак, продовження розгляду законопроекту (реєстр. № 2178-10) у другому читанні було відтерміновано.

Відповідно до Розпорядження Голови Верховної Ради України «Про скликання позачергового пленарного засідання Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 30 березня 2020 року № 175 на вимогу Президента України про скликання позачергового засідання Верховної Ради України

дев'ятого скликання (лист № 01-01/230 від 30 березня 2020 року проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення (реєстр. № 2178-10 від 10.10.2019) було включено до порядку денного зазначеного позачергового засідання, яке було скликане на 16 годину 30 хвилин 30 березня 2020 року.

Комітет зазначив, що, згідно з інформацією офіційного веб-сайту Верховної Ради України, розміщеною на сторінці законопроекту (реєстр. № 2178-10), крім основної порівняльної таблиці до законопроекту, яка включала в себе 4018 пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, 30 березня 2020 року підготовлено та розміщено додаткову порівняльну таблицю до законопроекту, до якої включено 3 пропозиції.

Продовження розгляду законопроекту (реєстр. № 2178-10) розпочалося о 16 години 57 хвилин з пропозиції № 3299 народного депутата України Шуфрича Н.І. і закінчилося о 00 годин 42 хвилини 31 березня 2020 року.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» (реєстр. № 2178-10) було прийнято Верховною Радою України в другому читанні і в цілому («за» - 259 народних депутатів України).

Розглянувши проект Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 2178-10-П5), внесений народним депутатом України Тарутою С.О., і обґрунтування щодо внесення зазначеного проекту маємо зазначити таке.

У пояснювальній записці до проекту Постанови, його ініціатор внесення – народний депутат України Наливайченко В.О. зазначає, що «зважаючи на наявні порушення вимог Конституції України та Регламенту Верховної Ради України, керуючись частиною третьою статті 48 Регламенту, народні депутати України зверталися до головуєчого на пленарному засіданні із заявою про недотримання вимог Регламенту при розгляді й голосуванні поправок.

Однак, відповідно до частини четвертої зазначеної статті головуєчий не вжив заходів для усунення порушень Регламенту Верховної Ради».

Відповідно до частин першої, другої та четвертої статті 102 Регламенту Верховної Ради України законопроекти розглядаються Верховною Радою України, як правило, за процедурою трьох читань з урахуванням відповідних особливостей.

Розгляд і прийняття законопроекту за процедурою трьох читань включає:

- 1) перше читання – обговорення основних принципів, положень, критеріїв, структури законопроекту та прийняття його за основу;
- 2) друге читання – постатейне обговорення і прийняття законопроекту в другому читанні;
- 3) третє читання – прийняття законопроекту, який потребує доопрацювання та узгодження, в цілому.

За рішенням Верховної Ради України допускається остаточне прийняття законопроекту (крім проектів кодексів і законопроектів, які містять понад 100

статей, пунктів) відразу після першого чи другого читання, якщо законопроект визнано таким, що не потребує доопрацювання, та якщо не надійшло зауважень щодо його змісту від народних депутатів України, інших суб'єктів права законодавчої ініціативи, юридичного чи експертного підрозділів Апарату Верховної Ради України.

Положення частини першої статті 48 Регламенту Верховної Ради України передбачають процедуру скасування Верховною Радою України прийнятих рішень до підписання законопроекту, постанови, іншого акта Головою Верховної Ради України.

Відповідно до частин третьої, четвертої, п'ятої, шостої, сьомої цієї статті, у разі порушення встановленої Регламентом Верховної Ради України процедури при розгляді й голосуванні проекту закону, постанови, іншого акта Верховної Ради України народний депутат України, інший суб'єкт права законодавчої ініціативи чи його представник можуть звернутися до головуючого на пленарному засіданні із заявою про порушення Регламенту Верховної Ради України при розгляді й голосуванні питання. Головуючий на пленарному засіданні повинен невідкладно вжити заходів для усунення порушень Регламенту Верховної Ради України, які виникли при розгляді й голосуванні питання, або у разі виникнення перешкод, які могли вплинути на результати голосування під час його проведення, провести за рішенням Верховної Ради України повторне голосування без обговорення. У разі, якщо в результаті вжитих головуючим на пленарному засіданні заходів не забезпечено припинення порушення Регламенту Верховної Ради України та не усунуто наслідків цього порушення при голосуванні за закон, постанову чи інший акт Верховної Ради України в цілому або якщо головуючий на пленарному засіданні залишив заяву без розгляду, народний депутат України, інший суб'єкт права законодавчої ініціативи може у дводенний строк звернутися до Голови Верховної Ради України з відповідною заявою. Одночасно народний депутат України, інший суб'єкт права законодавчої ініціативи вносить проект постанови Верховної Ради України про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття закону, постанови чи іншого акта Верховної Ради України в цілому. Голова Верховної Ради України або Перший заступник чи заступник Голови Верховної Ради України направляє проект постанови Верховної Ради України, передбачений частиною шостою цієї статті, в день його внесення комітету, до предмета відання якого належать питання регламенту, для попереднього розгляду і внесення пропозицій.

Комітет зазначив, що положення статті 48 Регламенту Верховної Ради України, які передбачають порядок скасування рішення Верховної Ради України, можуть бути застосовані у разі якщо порушення Регламенту Верховної Ради України мали місце при розгляді і голосуванні питання безпосередньо на пленарному засіданні Верховної Ради України, а не під час підготовки законопроекту в головному комітеті (статті 116, 117, 118 Регламенту Верховної Ради України).

Народний депутат України Наливайченко В.О. не звертався до головуючого на пленарному засіданні Верховної Ради України із заявою про порушення встановленої Регламентом Верховної Ради України процедури при розгляді й голосуванні проекту Закону (реєстр. № 2178-10), як передбачено положеннями частини третьої статті 48 Регламенту Верховної Ради України, проте вніс на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України «Про скасування рішення Верховної Ради України від 31 березня 2020 року про прийняття в цілому як закону України проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення (реєстр. № 2178-10 від 10.10.2019)» та відповідну заяву до Голови Верховної Ради України, як це передбачено положеннями частини п'ятої статті 48 Регламенту Верховної Ради України.

Відповідно до положень частини восьмої статті 48 Регламенту Верховної Ради України, комітет, до предмета відання якого належать питання регламенту, в терміновому порядку, але не пізніше як за три дні від дня одержання проекту Постанови Верховної Ради України з урахуванням календарного плану роботи сесії Верховної Ради України, готує висновок щодо доцільності його прийняття чи відхилення.

Враховуючи вищевикладене, керуючись частинами третьою, п'ятою, шостою і восьмою статті 48 Регламенту Верховної Ради України, Комітет ухвалив висновок на проект Постанови Верховної Ради України «Про скасування рішення Верховної Ради України від 31 березня 2020 року про прийняття в цілому як закону України проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення (реєстр. № 2178-10 від 10.10.2019)», внесений народним депутатом України Наливайченком В.О. (реєстр. № 2178-10-П9 від 01.04.2020), та прийняв рішення запропонувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо прийняття чи відхилення зазначеного проекту Постанови.

Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначено Голову Комітету.

Голова Комітету

С.В.КАЛЬЧЕНКО

